

Situation Report (ประเทศญี่ปุ่น) ประจำเดือนตุลาคม 2563

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโตเกียว

1. มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากไทยในภาพรวมและสินค้าเกษตรที่สำคัญ ประจำเดือนกันยายน 2563

เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (ส.ค. 63) ญี่ปุ่นมีมูลค่านำเข้าสินค้าเกษตรจากไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.79 สินค้าเกษตรที่สำคัญที่มีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ เนื้อไก่ กุ้งแปรรูป แป้งมันสำปะหลังตัดแปรรูป ยางพาราและผลิตภัณฑ์ น้ำตาล แป้งมันสำปะหลังทุเรียน ถั่วลิสง และมะม่วง

เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (ก.ย. 62) ญี่ปุ่นมีมูลค่านำเข้าสินค้าเกษตรจากไทยลดลงร้อยละ 17.76 โดยสินค้าเกษตรที่สำคัญที่มีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ แป้งมันสำปะหลังตัดแปรรูป น้ำตาล แป้งมันสำปะหลัง ทุเรียน ถั่วลิสง มังคุด และมะพร้าว

รายการ	ก.ย. 63		ส.ค. 63				ก.ย. 62			
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	% Δ M/M	มูลค่า (ล้านบาท)	% Δ M/M	ปริมาณ (ตัน)	% Δ Y/Y	มูลค่า (ล้านบาท)	% Δ Y/Y
สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทั้งหมด	-	36,352	-	-	35,366	2.79	-	-	44,202	-17.76
เนื้อไก่แปรรูป	21,491	11,358	22,772	-5.63	11,754	-3.37	25,707	-16.40	13,673	-16.93
เนื้อไก่	9,624	2,584	8,481	13.48	2,399	7.72	11,803	-18.47	3,739	-30.90
อาหารสัตว์เลี้ยง	8,170	2,286	9,222	-11.41	2,790	-18.09	9,398	-13.07	2,662	-14.15
กุ้งแปรรูป	1,835	2,216	1,541	19.03	1,791	23.72	2,153	-14.77	2,549	-13.08
แป้งมันสำปะหลังตัดแปรรูป	24,965	1,896	17,129	45.75	1,392	36.21	20,835	19.82	1,736	9.24
ยางพาราและผลิตภัณฑ์	7,922	1,425	7,535	5.14	1,227	16.14	19,020	-58.35	3,903	-63.50
ข้าว	21,113	1,081	31,834	-33.68	1,608	-32.76	21,372	-1.21	983	9.95
ปลาทุ่นกระป๋อง	1,434	909	1,716	-16.42	1,044	-12.93	1,533	-6.44	937	-3.00
น้ำตาล	17,255	721	2,371	627.91	104	591.44	13,285	29.89	465	55.10
แป้งมันสำปะหลัง	11,053	489	6,791	62.77	304	60.95	10,912	1.29	520	-5.85

(การนำเข้าผลไม้ไทย/เฉพาะผลสด)

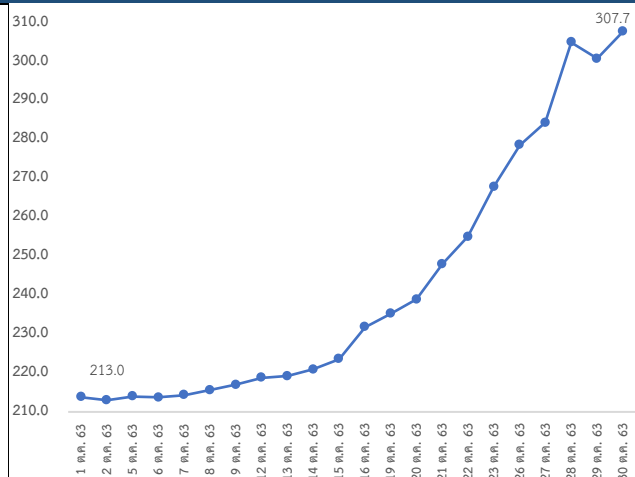
รายการ	ก.ย. 63		ส.ค. 63				ก.ย. 62			
	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (1,000 เยน)	ปริมาณ (กก.)	% Δ M/M	มูลค่า (1,000 เยน)	% Δ M/M	ปริมาณ (กก.)	% Δ Y/Y	มูลค่า (1,000 เยน)	% Δ Y/Y
รวม 7 รายการ	199,832	63,869	160,429	24.56	41,948	52.26	186,026	7.42	60,736	5.16
ทุเรียน	19,095	20,887	10,429	83.10	11,109	88.02	12,107	57.72	11,058	88.89
ถั่วลิสง	141,226	16,956	119,861	17.82	14,026	20.89	124,930	13.04	15,467	9.63
มะม่วง	22,591	15,873	7,495	201.41	3,731	325.44	44,822	-49.60	31,178	-49.09
มังคุด	10,160	9,582	12,255	-17.10	11,423	-16.12	3,222	215.33	2,563	273.86
มะพร้าว	6,760	571	6,760	0.00	673	-15.16	945	615.34	470	21.49
สมโอ	0	0	3,629	-100.00	986	-100.00	0	-	0	-
สับปะรด	0	0	0	-	0	-	0	-	0	-

*หมายเหตุ 1. ประมวลข้อมูลจาก Trade Statistics of Japan, Ministry of Finance เผยแพร่เมื่อวันที่ 29 ต.ค. 63

2. สินค้าเกษตร รวมถึง กลุ่มสินค้าเกษตรและอาหาร (พิกัด 01-24) และ กลุ่มสินค้าเกษตรเพื่ออุตสาหกรรมและการเกษตร (พิกัด 35.05, 40.01, 40.05, 4002.80, 4002.91, 4002.99, 44.03, 50.01 - 50.03, 52.01, 53.03)

2. สถานการณ์ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 (RSS3) ตลาด OSE/JPX ประจำเดือนตุลาคม 2563

ราคาสูงสุด 307.7 เยน/กก. ราคาต่ำสุด 213.0 เยน/กก. ราคา มีแนวโน้มปรับเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทั้งเดือน เนื่องจากราคาซื้อขาย ณ ประเทศผู้ผลิตปรับตัวสูงขึ้น หลายฝ่ายมีความกังวลต่อ ปริมาณผลผลิตเนื่องจากปรากฏการณ์ลานีญาส่งผลให้เกิดฝนตก หนักต่อเนื่อง ภาวะน้ำท่วม และพายุ การกลับมาระบาดของ COVID-19 ในประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ การขนส่งสินค้าเกษตร การซื้อขายในตลาดหุ้นหลายแห่งทั่วโลก อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งรวมถึงราคาซื้อขายในตลาดเซี่ยงไฮ้ปรับตัว สูงขึ้น สภาพเศรษฐกิจของประเทศจีนฟื้นตัวต่อเนื่อง และปริมาณยางพาราในสต็อกของจีนและญี่ปุ่นลดลง ตลอดเดือน ต.ค. 63 มีการซื้อขายทั้งสิ้น 1,454 สัญญา

3. การแก้ไขปัญหาลินค้าเกษตรไทยในประเทศญี่ปุ่น
- ในช่วงเดือนตุลาคม (1 – 31 ต.ค. 63) สนง. ไม่ได้รับรายงานการตรวจพบสารตกค้าง/สารปนเปื้อน/เชื้อจุลินทรีย์ หรือการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานสุขอนามัยอื่นๆ ในสินค้าเกษตรของไทยที่ส่งออกมายังประเทศญี่ปุ่น
4. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศญี่ปุ่น
[นโยบายด้านการเกษตร] - กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น คาดการณ์ปริมาณผลผลิตข้าวสำหรับบริโภค (Table Rice) ปีการผลิต 2563 มีจำนวน 7.346 ล้านตัน สูงกว่าเกณฑ์ผลผลิตที่เหมาะสม 0.25 ล้านตัน (1 ต.ค. 63) - Mr. Yoshihide SUGA นายกรัฐมนตรีสั่งการให้ Mr. Kotaro NOGAMI รมว. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จัดทำยุทธศาสตร์ผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรฯ อย่างเป็นรูปธรรมให้แล้วเสร็จภายในปี 2563 เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายเพิ่มมูลค่าส่งออกเป็น 5 ล้านล้านเยน ภายในปี 2573 (2 ต.ค. 63) - กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จัดตั้ง “แผนกคุ้มครองการดูแลทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์” ภายหลังกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการลักลอบนำน้ำเชื้อโคและไซท์ผสมแล้วคู่สัตว์ (โควากิว) ออกนอกประเทศ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 63 (2 ต.ค. 63) - กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จัดทำเอกสารรวบรวมนโยบายส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) โดยมีการชี้แจงรายละเอียดต้นทุนและผลตอบแทนเป็นรายพื้นที่และรายสินค้าเกษตร เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรนำไปใช้จริง โดยจะเร่งรัดดำเนินการในช่วง 5 ปีจากนี้ไป (16 ต.ค. 63) - กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เริ่มเข้าสู่กระบวนการพิจารณาจัดทำยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียว ซึ่งระบุให้มีการใช้นวัตกรรมเพื่อยกระดับความสามารถในการผลิตภาคเกษตรควบคู่ไปกับการลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดให้ปี 2583 เป็นปีเป้าหมาย (18 ต.ค. 63) - ในการแถลงข่าวภายหลังการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 ต.ค. 63 Mr. Kotaro NOGAMI รมว. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น ระบุจะเดินหน้านำชี้แจงเกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ในที่ประชุมพิจารณาสามัญวิสามัญนี้ เพื่อให้การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ (28 ต.ค. 63) [ผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19 และมาตรการที่เกี่ยวข้อง] - การส่งออกสินค้าเกษตรฯ เริ่มฟื้นตัว โดยในเดือน ส.ค. 63 ญี่ปุ่นส่งออกมูลค่า 73,700 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (2 ต.ค. 63) - ปริมาณนำเข้าเนื้อโคยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในเดือน ก.ย. 63 ญี่ปุ่นนำเข้าจากสหรัฐฯ ประเทศสมาชิก CPTPP และประเทศสมาชิก Japan-EU EPA รวม 44,016 ตัน ลดลงร้อยละ 12.6 เมื่อเทียบกับเดือน ก.ย. 62 เนื่องจากความต้องการของผู้ประกอบการร้านอาหารลดลง และราคาซื้อขาย ณ ประเทศผู้ส่งออกปรับตัวสูงขึ้น (8 ต.ค. 63) - กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น ประเมินการ COVID-19 ส่งผลให้ยอดขายข้าวของผู้ค้าส่งข้าวรายใหญ่ ช่วงเดือน มี.ค. – ส.ค. 63 ลดลง 45,000 ตัน เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและความต้องการของผู้ประกอบการร้านอาหารลดลง (11 ต.ค. 63) - ในช่วงครึ่งแรกของปีงบประมาณ 2563 (เม.ย. - ก.ย. 63) ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตรฯ มูลค่า 383,800 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าการระบาดของ COVID-19 ได้ส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจของประเทศผู้นำเข้า แต่พบว่ามูลค่าส่งออกไปยัง ASEAN และจีนขยายตัว (20 ต.ค. 63) [สถานการณ์การระบาดของแมลงศัตรูพืช โรคระบาดพืช และโรคระบาดสัตว์] - ญี่ปุ่นตรวจพบตัวอ่อนแมลงวันผลไม้จากผลฝรั่งในเมือง Minami Osumi จังหวัด Kagoshima ซึ่งเป็นการตรวจพบครั้งแรกในภูมิภาคคิวชู ทั้งนี้ ได้ดำเนินมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคระบาดแล้ว (3 ต.ค. 63) - กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จัดการประชุมออนไลน์เกี่ยวกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคระบาดสัตว์ข้ามพรมแดน โดยเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของแต่ละจังหวัดยกระดับมาตรการป้องกันเนื่องจากจะเข้าสู่ฤดูหนาวที่มีนกอพยพเข้ามายังประเทศญี่ปุ่น (3 ต.ค. 63) - ญี่ปุ่นประสบปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในข้าว โดยล่าสุด มีจังหวัดที่ออกประกาศเฝ้าระวัง (Advisory) และประกาศเตือน (Warinng) แล้วรวม 24 จังหวัด ซึ่งมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา โดยเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลพัฒนาจากประเทศจีนและประเทศอื่นๆ (8 ต.ค. 63) - จังหวัด Kagoshima แถลงตรวจพบตัวอ่อนแมลงวันผลไม้จากผลฝรั่งในเมือง Ibusuki ซึ่งเป็นการตรวจพบครั้งที่ 2 ในภูมิภาคคิวชู ทั้งนี้ จังหวัดได้ยกระดับมาตรการป้องกันโดยการกำจัดพืชอาศัยและติดตั้งแผ่นล่อแมลงวันผลไม้แล้ว (23 ต.ค. 63) - จังหวัด Hokkaido แถลงตรวจพบเชื้อไวรัสไข้หวัดนกชนิดรุนแรง (H5N8) จากมูลนกป่า (เป็ด) ในเมือง Monbetsu อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการตรวจพบซากนกแต่อย่างใด ทั้งนี้ ได้ยกระดับการเฝ้าติดตามและมีกำหนดดำเนินการตรวจสอบเร่งด่วน (31 ต.ค. 63)

5. การดำเนินงานที่สำคัญของสำนักงานฯ ในเดือนตุลาคม 2563

- ประชุมหารือร่วมกับกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เกี่ยวกับความคืบหน้าการเปิดตลาดส้มโอพันธุ์ขาวน้ำผึ้ง ดอกกล้วยไม้สดและใบไม้ประดับสำหรับถักติดตัวผู้โดยสาร และการปรับปรุงเงื่อนไขการนำเข้ามังคุดผลสด (2 ต.ค. 63)
- ประชุมหารือร่วมกับกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เกี่ยวกับการเตรียมการประชุมร่วมระหว่าง กษ. กับกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เพื่อจัดทำความร่วมมือด้านเกษตรอัจฉริยะ (2 ต.ค. 63)
- จัดแปล Press Release การแถลงนโยบายด้านการเกษตรของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่อคณะทูตานุทูตและองค์การระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ 30 ก.ย. 63 เป็นภาษาญี่ปุ่นและเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้อง (2 ต.ค. 63)
- รวบรวมและจัดทำข้อมูล 1) กฎระเบียบกีดกันประเทศญี่ปุ่นและสาธารณรัฐเกาหลี (5 ต.ค. 63) 2) บทวิเคราะห์สถานการณ์แบ่งและน้ำตาลในประเทศญี่ปุ่น (19 ต.ค. 63) และ 3) สถานการณ์การผลิตและการตลาดของเนื้อจากพืช (Plant-based Meat) และแนวโน้มความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารในช่วง Post COVID-19 ของประเทศญี่ปุ่นและสาธารณรัฐเกาหลี (30 ต.ค. 63)
- ประชุมหารือทางออนไลน์ร่วมกับผู้แทนจากตลาดซื้อขายโอซากา (OSE) บริษัท Japan Exchange Group (JPX) เพื่อทำความรู้จักและสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการย้ายการซื้อขายล่วงหน้ายางพาราจากตลาดซื้อขายล่วงหน้าโตเกียว (TOCOM) ไปยังตลาด OSE (7 ต.ค. 63)
- จัดแปล “บทบาทของกรมปศุสัตว์ด้านความปลอดภัยอาหารตลอดห่วงโซ่อาหาร From Farm to Table” เป็นภาษาญี่ปุ่นและเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้อง (12 ต.ค. 63)
- พบหารือสมาคมผู้นำเข้ายางแห่งประเทศไทย เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของ COVID-19 ต่ออุตสาหกรรมยางพาราในประเทศไทย สถานการณ์การผลิตและความต้องการยางพารา และแนวโน้มในอนาคต (14 ต.ค. 63)
- ให้ข้อมูลหนังสือพิมพ์ Nikkei เกี่ยวกับสถานการณ์การผลิตและยางพารา แนวโน้มความต้องการ และมาตรการสนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตยางมือยางในประเทศไทย (16 ต.ค. 63)
- จัดทำสรุปรายละเอียดการปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานสารเคมีทางการเกษตรที่ตกค้างในอาหารตามพระราชบัญญัติสุขอนามัยอาหารญี่ปุ่น (The 236th Materials for Promotion of Food Import Facilitation) และนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (19 ต.ค. 63)
- ประสานงานระหว่างกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่นและกรมประมง กรณีการตรวจพบโรคกุ้งตายด่วน (EMS) ในฟาร์มเลี้ยงกุ้งจังหวัดโอกินาวาซึ่งนำเข้าลูกกุ้งจากประเทศไทย (21 ต.ค. 63)
- จัดทำรายงานสถานการณ์และข้อมูลการนำเข้าสินค้าเกษตรจากประเทศไทยของประเทศไทยภายใต้สถานการณ์ COVID-19 รายสัปดาห์ ประจำวันที่ 26 ก.ย. – 2 ต.ค., 3 – 9 ต.ค., 10 – 16 ต.ค., 17 – 23 ต.ค. และ 24 - 30 ต.ค. 63